

Підсумки ЗНО 2011 р. Історія України

Підготував методист ЛРЦОЯО
Хамуляк С.Б.

Статистика проходження тестування з історії України у ЛРЦОЯО

Кількість учасників - 25 435 осіб

- Львівська обл. – 12 246 учасників
- Рівненська обл. - 7 939 учасників
- Волинська обл. - 5 250 учасників

Структурна характеристика тесту з історії України

- Кількісний розподіл завдань за періодами історії України
- Форми тестових завдань
- Учнівські компетенції, що підлягали перевірці (складові історичної підготовки)

Кількісний розподіл завдань тесту за розділами програми

№ з/п	Розділи програми	Кількість завдань
Історія України від найдавніших часів до 1914 р.		
1	Від найдавніших часів – перша половина XVI ст.	14
2	Друга половина XVI ст. – перша половина XVIII ст.	11
3	Друга половина XVIII ст. – 1914 р.	11
Історія України 1914 р. – початок XXI ст.		
4	1914–1939 рр.	11
5	1939 р. – початок XXI ст.	13
Усього		60

Кількісний розподіл завдань тесту за формами

Форми тестових завдань	Розділи програми					Усього
	від найдавніших часів – перша половина XVI ст.	друга половина XVI ст. – перша половина XVIII ст.	друга половина XVIII ст. – 1914 р.	1914–1939 рр.	1939 р. – початок XXI ст.	
З вибором однієї правильної відповіді	11	8	9	10	10	48
На встановлення відповідності	1	1	1	–	1	4
На встановлення правильної послідовності	1	1	1	–	1	4
З вибором трьох правильних відповідей із шести запропонованих варіантів відповіді	1	1	–	1	1	4
Усього	14	11	11	11	13	60

Складові історичної підготовки

Знання

1.1	Знання дат історичних подій, хронологічних меж явищ і процесів; періодів та етапів історії України
1.2	Знання історичних фактів – місця, обставин, учасників, результатів
1.3	Знання понять та термінів
1.4	Знання передумов, причин, приводів, сутності, наслідків та значення історичних подій і явищ.

Складові історичної підготовки

Уміння

2.1	Уміння конкретизувати (відносити дати, події до відповідних історичних періодів та епох, визначати приналежність місцевості до певних регіонів, відносити конкретних осіб, груп людей до певних етнічних, соціально-економічних, політичних груп)
2.2	Уміння виділяти головне (характерні риси, зміни в житті людей, політиці, економіці та суспільстві, виокремлювати етнічні, соціальні та політичні групи)
2.3	Уміння групувати історичну інформацію за вказаною ознакою
2.4	Уміння порівнювати історичні процеси , спираючись на власні історичні знання.
2.5	Уміння систематизувати історичну інформацію на основі запропонованого контексту
2.6	Уміння аналізувати та оцінювати істинність висловлювань, спираючись на власні історичні знання
2.7	Уміння встановлювати послідовність подій у часі, спираючись на знання історичних епох
2.8	Уміння працювати з джерелами історичної інформації та документами (отримувати інформацію з джерела, застосовувати набуті знання в зв'язку зі змістом джерела)

Статистичні характеристики тесту ЗНО-2011 з історії України

Назва характеристики	Кількісне значення
Кількість учасників тестування	161 817
Максимально можливий бал	84
Максимально набраний бал	84
Середній набраний бал	35,89
Стандартне відхилення	11,39
Середня складність завдань тесту	41,18
Середня розподільна здатність завдань тесту	30,29
Коефіцієнт α -Кронбаха	0,85

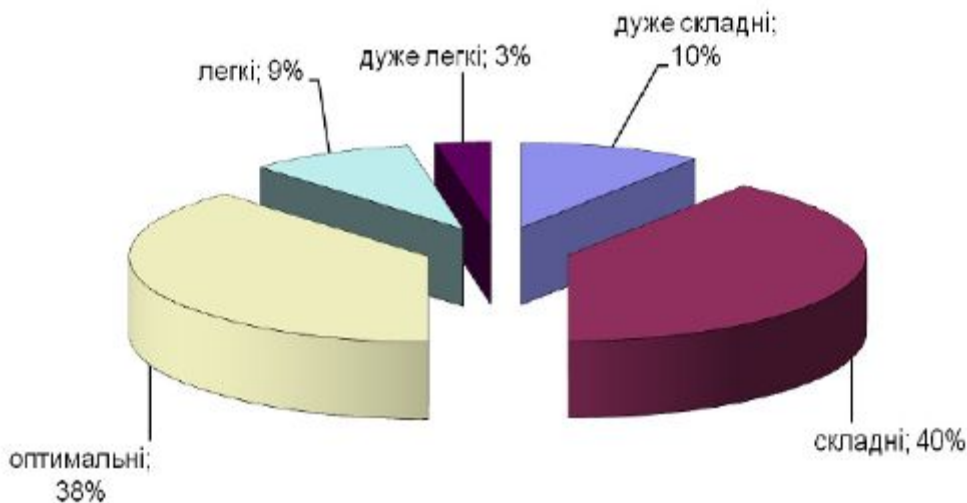
Що таке складність тестового завдання?

Складність тестового завдання (P-value) – успішність учасників тестування у виконанні цього завдання. Визначається як відношення кількості балів, що набрали всі учасники тестування за виконання даного завдання до максимальної кількості балів, яку вони могли б отримати за його виконання, виражену в процентах.

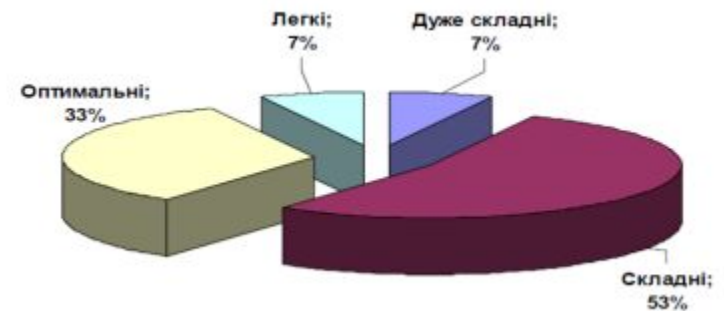
Інтервал значення	Характеристика завдання
Понад 80%	дуже легкі
60-79%	легкі
40-59%	оптимальні
20-39%	складні
Менше 20%	дуже складні

Розподіл тестових завдань за коефіцієнтом складності

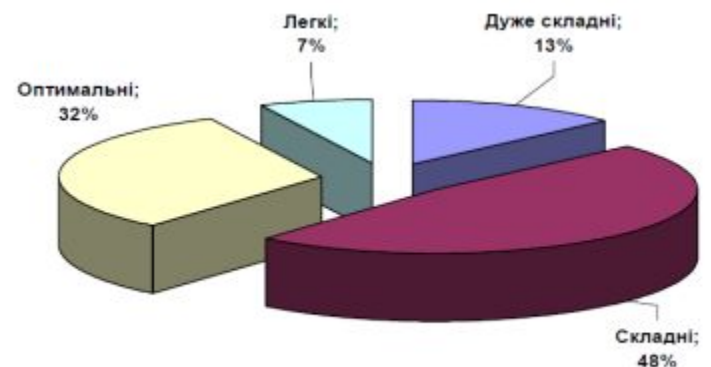
- 2011 р.

- 2010 р. 1 сесія

- 2010 р.2 сесія

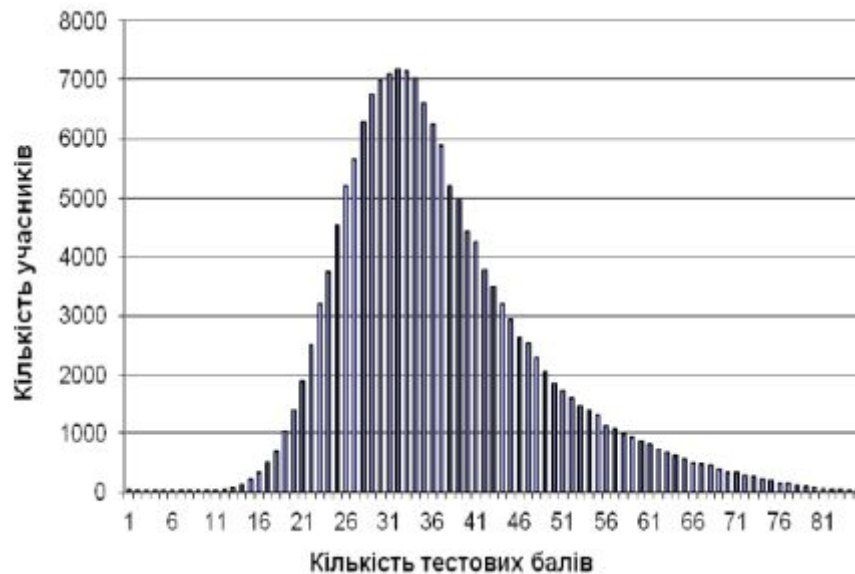

Коментарі (до діаграм розподілу тестових завдань за коефіцієнтом складності)

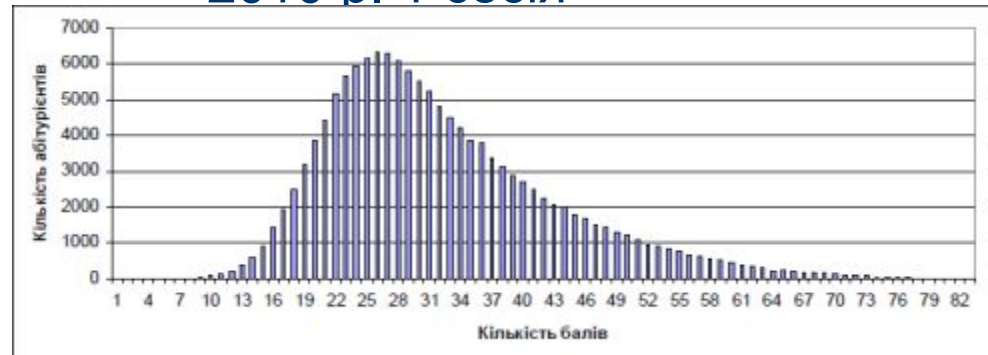
- Тест з історії України в 2011 р. виявився легшим (за статистикою) для учасників тестування, ніж у 2010 р. Зокрема з'явилася група дуже легких завдань, таких 3%. Натомість досить високі показники складності серед оптимальних, складних та дуже складних завдань (10%).

Розподіл тестових балів учасників ЗНО з історії України.

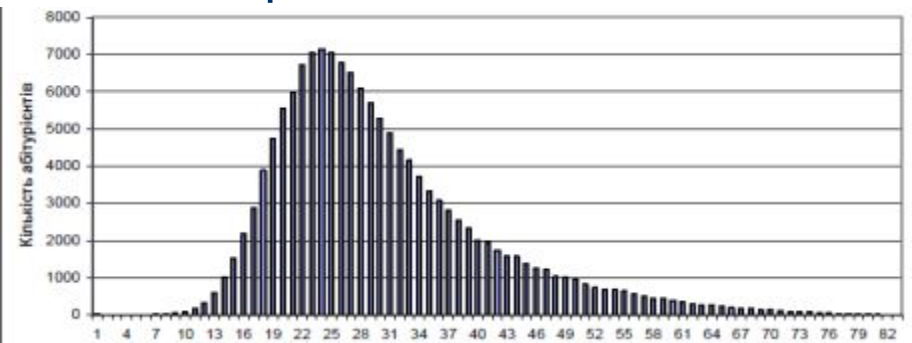
- 2011 р.

- 2010 р. 1 сесія

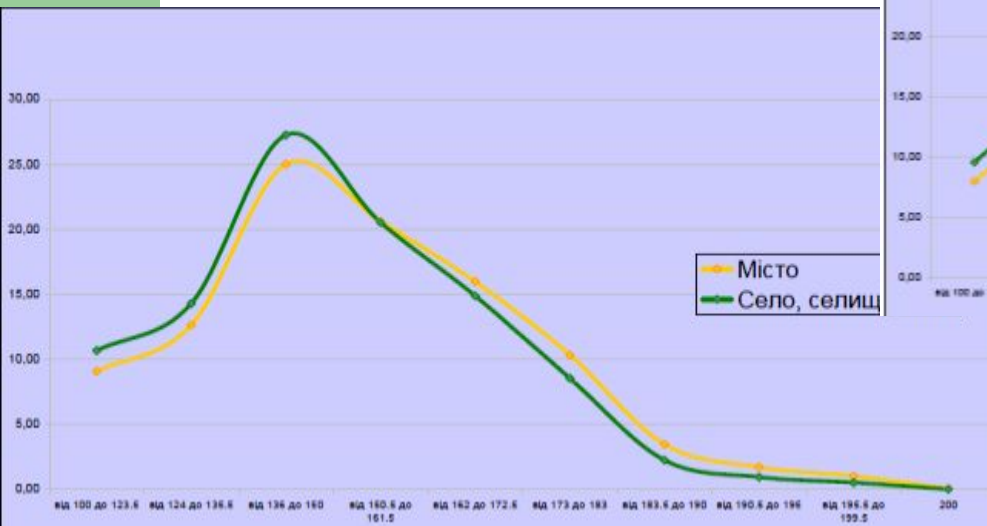

- 2010 р. 2 сесія

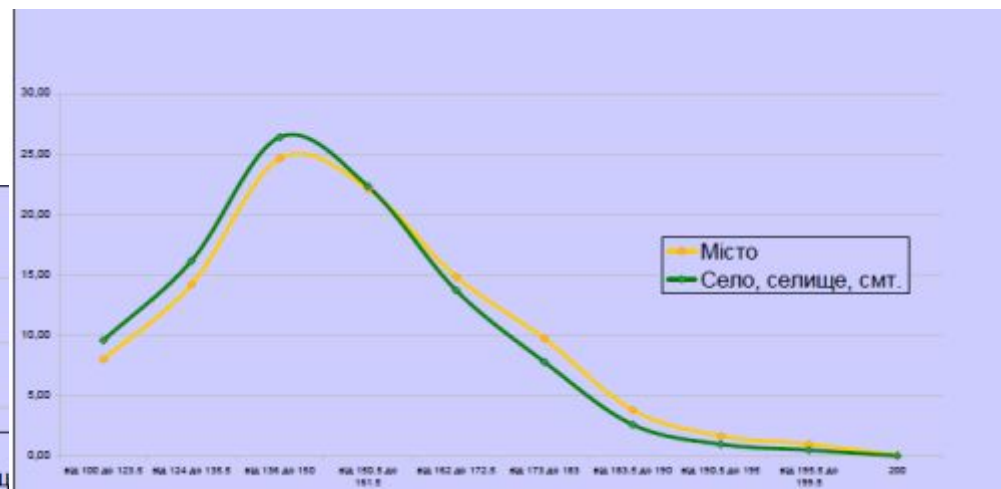

Дані про результати ЗНО з історії України щодо місця проживання

- 2011 р.

- 2010 р.

Група завдань, які викликали труднощі в учасників

1. Уміння **працювати з джерелами** історичної інформації та документами (отримувати інформацію з джерела, застосовувати набуті знання у зв'язку зі змістом джерела)
2. Уміння **порівнювати історичні процеси**, спираючись на власні історичні знання.
3. Уміння **встановлювати послідовність подій** у часі, спираючись на знання історичних епох.

1. Уміння порівнювати історичні процеси, спираючись на власні історичні знання.

- Що було спільним для політики гетьмана П.Скоропадського і генерала А.Денікіна на території України?
А закриття українських шкіл, газет, журналів.
Б відновлення поміщицького землеволодіння.
В налагодження діалогу з опозиційними партіями
Г ведення бойових дій проти військ Червоної армії

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)
А	Б*	В	Г		
12,47	28,37	15,33	43,67	0,16	28,37

КОМЕНТАРІ -1.1

Завдання перевіряє сформованість умінь порівнювати історичні процеси. Виконуючи це завдання, варто пригадати внутрішню політику П.Скоропадського та генерала А.Денікіна. Проте насамперед потрібно визначити в часі перебування при владі в Україні П.Скоропадського (1918 р.) та час Денікінського режиму (1919 р.) *Тепер щодо внутрішньої політики П.Скоропадського:*

- Зміна державного устрою; структури влади; формування Ради міністрів
- Відновлення права приватної власності; повернення націоналізованих підприємств попереднім власникам; скасування 8-го робочого дня; удосконалення грошової системи.
- Визнання української мови державною; українізація освіти; створення ВУАН; утворення УАПЦ

Далі.....

КОМЕНТАРІ – 1.2

Стосовно Денікінського режиму в Україні:

- Розподіл України на області
- Поновлення приватної власності, повернення націоналізованих підприємств їхнім попереднім власникам; скасування 8-годинного робочого дня.
- Закриття українських шкіл та видань; державна мова російська; припинення діяльності ВУАН.
- “ Білий терор ”; відновлення єдиної і неподільної Росії. ”

Далі.....

КОМЕНТАРІ 1.3

- Висновки

Зіставимо наведені характеристики внутрішньої політики обох історичних діячів із запропонованими варіантами відповіді. Побачимо, що збігаються дві позиції – 8-годинний робочий день (такого варіанту немає у варіантах відповіді) і відновлення поміщицького землеволодіння.

Варіант А та Г характеризує політику лише А.Денікіна. Натомість варіант В винятково політику гетьмана П.Скоропадського. Збігається лише варіант Б, саме він і буде правильним.

Саме такий тип завдань дає можливість краще перевірити і виявити історичні знання учасників тестування?????

2. Уміння працювати з джерелами історичної інформації та документами (отримувати інформацію з джерела, застосовувати набуті знання у зв'язку зі змістом джерела)

- У якому історичному документі закріплено такі положення:
«...Отож ми, генеральна старшина, кошовий отаман і все Військо Запорозьке домовилися і постановили з ясновельможним гетьманом... щоб із тими всіма генеральними особами мають радитися гетьман і його наступники про ... всілякі справи, нічого без їхнього дозволу й поради не починати... У гетьманській резиденції тричі на рік має збиратися генеральна Рада: на Різдво, Великдень і Покрову. Між радами Україною правитиме гетьман з генеральною старшиною»?
- А «Березневі статті» Б.Хмельницького
Б «Решетилівські статті» І.Скоропадського
В «Рішительні пункти» Д.Апостола
Г «Конституція» П.Орлика

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)
А	Б	В	Г*		
35,89	23,35	11,88	28,72	0,17	28,72

КОМЕНТАРІ - 2

Завдання перевіряє сформованість умінь працювати з історичними джерелами, отримувати інформацію з текстового джерела. Тут слід визначити історичний документ. Які ж кроки слід застосувати?

1. Чітко зрозуміти зміст (суть) документу, тобто про що йдеться в уривку.

2. Визначити ключові слова (дати, прізвища, інститути влади тощо)

У нашому завданні йдеться про домовленості “генеральної старшини, кошового отамана і всього Війська Запорозького” з гетьманом. Отже, це має бути внутрішній документ. Тепер глянемо на варіанти відповідей. Дистрактори А, Б, В - це міжнародні документи. І лише варіант Г безпосередньо стосується внутрішнього життя держави.

Правильна відповідь : Г

3. Уміння встановлювати послідовність подій у часі, спираючись на знання історичних епох (суспільно-культурного життя Київської Русі)

Установіть послідовність створення давньоруських літературних пам'яток.

А «Ізборник Святослава»

Б «Остромирове Євангеліє»

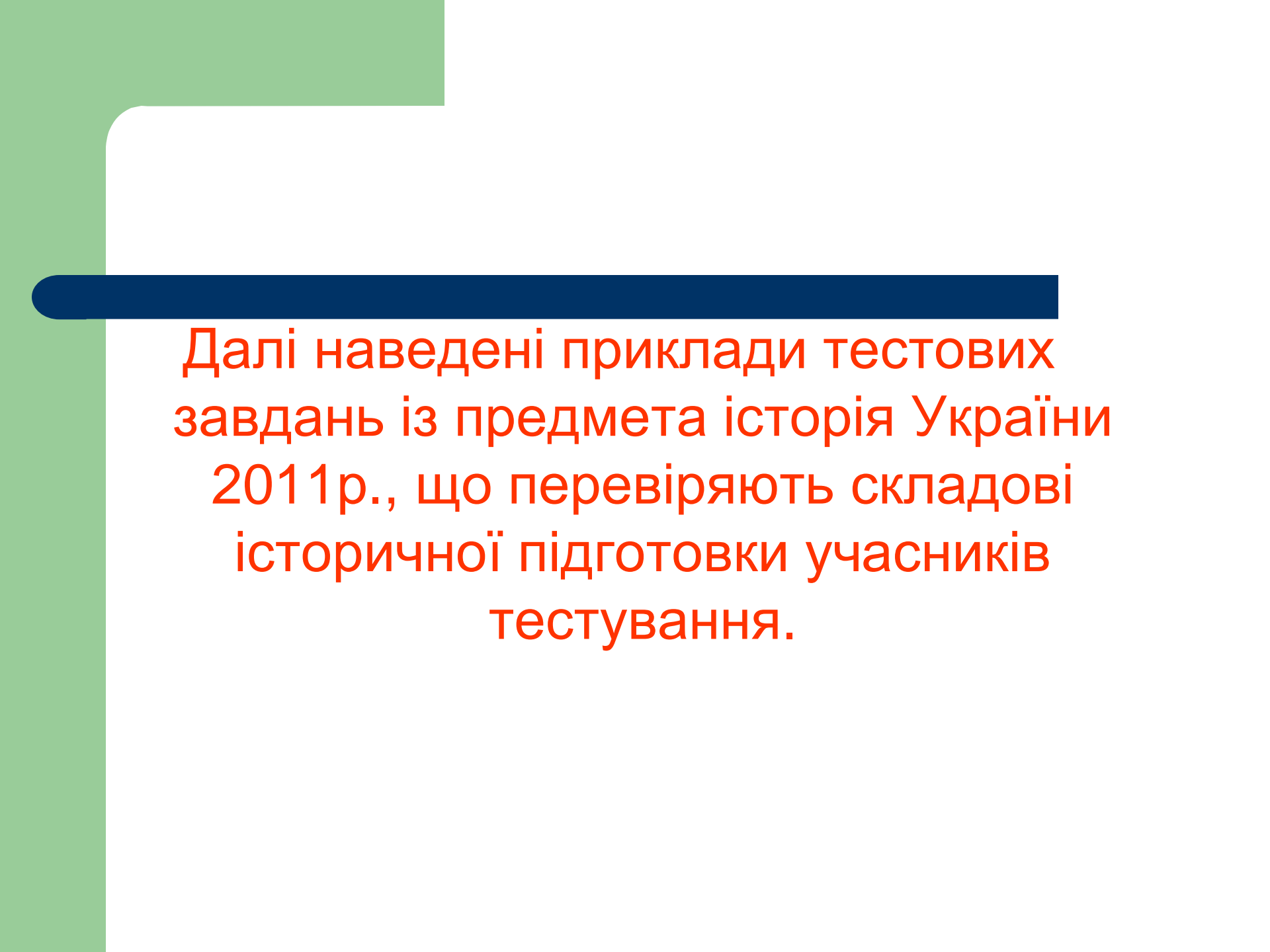
В «Слово о полку Ігоревім»

Г «Повість минулих літ» (перша редакція ченця Нестора)

Правильна відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів			Складність (P-value)
	0	1	2	
БАГВ	76,32	17,02	6,65	15,16

КОМЕНТАРІ -3

- Завдання передбачає встановлення хронологічної послідовності подій. Як показує досвід проведення ЗНО в Україні, завдання такої форми виявляються складними навіть для сильних учнів. Звичайно, можна не пам'ятати всіх дат історичного періоду. До того ж перелік дат, обов'язкових до запам'ятовування, чітко визначений програмою ЗНО з історії України, і він містить три дати, наведені у завданні – “Слово о полку Ігоревім”, “Повість минулих літ”, Остромирове Євангеліє. Натомість “Ізборник Святослава” є важливою пам'яткою суспільно-культурного життя Київської Русі. При чому відомі два Ізборника, однак лише поданий Ізборник найкраще ілюстрований і його дату можна знати на рівні раніше-пізніше.

Далі наведені приклади тестових завдань із предмета історія України 2011р., що перевіряють складові історичної підготовки учасників тестування.

Приклади тестових завдань за складовими історичної підготовки (Знання дат історичних подій, хронологічних меж явищ і процесів; періодів та етапів історії України)

• Існування Київської Русі охоплює період

А VII – IX ст..

Б VII – XII ст..

В IX – XIII ст..

Г X – XIV ст..

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)
А	Б*	В	Г		
14,93	43,08	29,79	12,00	0,20	43,08

Знання історичних фактів – місця, обставин, учасників, результатів

- Після остаточної ліквідації гетьманства для управління Лівобережною Україною царською владою було створено
 - А Малоросійський приказ
 - Б Таємну канцелярію
 - В Малоросійську колегію
 - Г Правління гетьманського уряду.

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)
А	Б	В*	Г		
13,73	15,11	56,13	14,91	0,12	56,13

Знання понять та термінів

- Археологія – це галузь історичної науки, що вивчає походження різних народів, їхню етнічну історію, розселення, побут і культуру.
- Б архівні документи та писемні пам'ятки з метою залучення їх до наукового обігу.
- В історичні та етнічні типи людей, пануючі в суспільстві системи образів і уявлень.
- Г речові (матеріальні) пам'ятки та реконструює за ними давню історію людства.

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)
А	Б	В	Г [±]		
14,10	8,36	1,21	76,21	0,12	76,21

Знання передумов, причин, приводів, сутності, наслідків та значення історичних подій і явищ.

- Унаслідок Ярославської битви (1245 р.) князь Данило Романович

А позбувся політичної залежності від ханів Золотої Орди

Б зламав опір галицького боярства та остаточно утвердився при владі

В зупинив просування тевтонських рицарів-хрестоносців

Г поширив свою владу на Волинь і відновив єдність свого батька

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)
А	Б*	В	Г		
22,89	26,80	16,73	33,36	0,22	26,80

Уміння конкретизувати

- Що було однією з особливостей післявоєнної відбудови Української РСР (1945 – початок 1950-х рр..)?

А широкомасштабне залучення висококваліфікованих європейських спеціалістів

Б першочергова відбудова галузей важкої промисловості, транспорту, енергетики

В використання західної фінансової та технічної допомоги за «планом Маршала»

Г спрямування основних капіталовкладень у сільське господарство, соціальну сферу

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)
А	Б*	В	Г		
4,15	64,54	16,91	14,26	0,14	64,54

Уміння групувати історичну інформацію за вказаною ознакою

- Які події національно-культурного життя України відбулися в другій половині XVI - першій половині XVII ст.?
 1. Укладення Берестейської церковної унії
 2. Видання Ш.Фіолем у Кракові перших східнослов'янських книг кириличним шрифтом «Часолова» та «Октоїха»
 3. Створення козацьких літописів Г.Габ'янки та С.Величка
 4. Відновлення в Речі Посполитій вищої православної ієрархії на чолі з митрополитом Й.Борецьким
 5. Створення в Острозі першої на українських землях слов'яно-греко-латинської школи
 6. Спорудження в Козельці І.Григоровичем-Барським собору Різдва Богородиці

Правильна відповідь	Розподіл учасників (%) за кількістю набраних балів				Складність (P-value)
	0	1	2	3	
235	5.92	30.53	46.08	17.47	58.37

Уміння працювати із джерелами історичної інформації та документами.

- Про який судовий процес йдеться в цитованому документі:
«На лаву підсудних сіло 45 осіб: академіки, професори, лікарі, священники, письменники, студенти та викладачі вищої школи, вчителі. Основним обвинувачуванним влада зробила віце-прем'єра ВУАН С.Єфремова. Звинувачувальний вирок зайняв кілька номерів столичної газети «Вісті ВУЦВК»?

А справу «Промпартії»

Б «Шахтинську справу»

В справу «Спілки визволення України»

Г справу «Українського національного центру»

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)
А	Б	В*	Г		
15,59	19,81	45,58	18,87	0,16	45,58

Уміння працювати із джерелами історичної інформації та документами.

44. З якою метою партійно-радянське керівництво СРСР і УРСР наприкінці 1950 – на початку 1960-х рр. розповсюджувало зображений плакат?
- А перекопати суспільство в необхідності ведення здорового способу життя
 - Б пропаганди успіхів однієї з кампаній, здійснених у сільському господарстві
 - В мобілізувати колгоспників на здійснення відбудови народного господарства
 - Г продемонструвати молоді престижність та почесність праці жінок-колгоспниць

Напис на плакаті:
«Кукурудза – джерело достатку»

Відповіді учасників (%)				Не виконали завдання (%)	Складність (P-value)	Дискримінація (D-index)	Корреляція (R)
А	Б*	В	Г				
4,87	41,11	43,97	9,95	0,10	41,11	54,15	0,

Тематичний розподіл завдань тестового зошита з історії України у 2011 р.

Військово-політична історія – 30

Соціально-економічна історія -20

Історія культури - 10

Рекомендації

1. Пам'ятати, що ЗНО передбачає відбір абітурієнтів до ВНЗ!!!
2. Інформувати учнів та їх батьків про ЗНО, використовуючи дані фахових журналів. (Вісник ТІМО – тестування і моніторинг в освіті; www.timo.com.ua)
3. Уважно вивчити типи завдань та їх розподіл за тематичними блоками
4. Постійно вивчати існуючі підручники та навчальні посібники
5. Практикувати проведення тематичних атестацій за зразком завдань ЗНО
6. Ознайомитися з програмою ЗНО з історії України та Додатком до програми (Перелік пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва, обов'язкових для розпізнавання абітурієнтами)

Нормативно-правова база

- Укази Президента України №1013 від 04.07.2005, №244 від 20.03.2008, №857 від 25.09.2008, №926 від 30.09.2010
- Постанови Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 №1095 та від 31.12.2005 №1312
- Накази МОНмолодьспорту України
 - №946 від 09.08.2011 *“Про ЗНО навчальних досягнень осіб, які виявили бажання вступати до ВНЗ України в 2012 році”*
 - №1179 від 12.10.2011 *“Умови прийому до ВНЗ України”*
 - №791 від 14.07.2011 **Програма ЗНО з історії України**

Підготовка. Пробне тестування

- **Пробне зовнішнє незалежне оцінювання навчальних досягнень (пробне тестування)** – це добровільне тестування осіб, які мають намір вступати до вищих навчальних закладів і виявили бажання ознайомитися із процедурами проведення ЗНО.
- Реєстрація (1-30 листопада 2011):
 - через інтернет на сайті ЛРЦОЯО lvtest.org.ua
- Платне – 84 грн.
- Проведення:
 - 24 березня 2012 року
українська мова і література, біологія, фізика,
іноземна мова (англійська, німецька, французька або іспанська),
всесвітня історія;
 - 31 березня 2012 року
історія України, математика, хімія, географія, російська мова.

Підготовка. Тренувальне он-лайн тестування

- Інтернет, он-лайн
- На сайті ЛРЦОЯО lvtest.org.ua
- Без реєстрації
- Без оплати
- Без обмеження кількості проходжень
- Безперервне
- 11 предметів
- Тренувальне за розділами програми + підсумкове
- Новинка – тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК)

Підготовка. Для учнів 10 класу – пробне Інтернет-тестування (ПІ-тест)

- ПІ-тест – спеціально організований для 10-класників тренінг, метою якого є надати:
 - якісні тестові матеріали;
 - можливість набути навички роботи з тестовими зошитами та бланками відповідей у форматі ЗНО;
 - можливість оцінити свій рівень навчальних досягнень та отримати результати виконання тестів у шкалі 100-200
- Комп'ютерне, Інтернет, оф-лайн
- На сайті pitest.org.ua
- Платне – 20 грн, 30 грн (українська мова і література, англійська мова)
- Реєстрація: березень-квітень 2012
- Проведення: травень 2012
- Тестування: українська мова і література, англійська мова, біологія, всесвітня історія, географія, історія України, математика, фізика, хімія, ТЗНК
- Перевірка відкритої частини з української та англійської мови, з ТЗНК
- Змістовий матеріал – до 10 класу включно

Наші контакти

- testportal.gov.ua – сайт УЦОЯО
- lvtest.org.ua – сайт ЛРЦОЯО
- pittest.org.ua – сайт ПІ-тесту
- lvivtest@gmail.com – e-mail ЛРЦОЯО
- +38(032)242 26 60 – телефон ЛРЦОЯО